



# АТОМНИК АУКРАЇНИ

№9 (900) 1 березня 2018 року

Заснована 1 грудня 2000 року

ГАЗЕТА ПРОФЕСІЙНОЇ СПІЛКИ

ПРАЦІВНИКІВ АТОМНОЇ ЕНЕРГЕТИКИ ТА ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ

## НАЦІОНАЛЬНІ АТОМНІ ПРОЕКТИ

### Юрій Недашковський, президент Енергоатома: Централізоване сховище в Чорнобилі плануємо запустити вже наступного року

Тривалий переговорний процес між Україною і США щодо фінансування проекту з будівництва Централізованого сховища відпрацьованого ядерного палива нарешті завершився.

14 лютого 2018 року керівники НАЕК «Енергоатом» і урядової американської корпорації ORPC підписали угоду про страхування політичних ризиків на суму \$250 млн, що повністю відкрило шлях для американських інвестицій. Чверть мільярда — насправді дуже серйозна сума не тільки для України, а й для закордонних програм американського уряду. Тож чому у Вашингтоні погодилися на такий крок? Які гарантії при цьому надає українська сторона і які перспективи відкриває підписана угода? На ці та інші запитання відповів у Вашингтоні в ексклюзивному інтерв'ю Українформу президент ДП НАЕК «Енергоатом» Юрій Недашковський.



Наприкінці минулого року НАЕК «Енергоатом» та Holtec International офіційно дали старт будівництву одного з найсучасніших і найбезпечніших у світі сховищ для відпрацьованого ядерного палива — ЦСВЯП.

Урочиста церемонія символічного підняття першого кубометра землі на місці майбутнього Централізованого сховища відпрацьованого ядерного палива відбулася 9 листопада поблизу селища Буряківка Київської області

У підсумку НАЕК «Енергоатом» був визнаний компанією з гарною кредитною історією. Це все дало можливість забезпечити рейтинг Aa2 для цієї угоди, тобто рейтинг облігацій, які були емітовані під залучення \$250 млн. Це дуже високий рейтинг, якого взагалі не кожна держава може досягти. Це дало змогу зменшити ставку кредитування, а інвесторам з американського фондового ринку дало гарантії, що вони протягом тривалого 20-річного періоду матимуть можливість не тільки повернути свої кошти, а й стабільно отримувати прибуток на куплені облігації.

Тобто це була трирічна й дуже напружена робота по всіх напрямках.

(Закінчення на 2-й стор.)

## НА РОБОЧИЙ СТИЛ МІНІСТРА

### Побічні ефекти реструктуризації ДНВП «Цирконій»?

Уже 15 років ДНВП «Цирконій» (м. Кам'янське Дніпропетровської області) перебуває в процедурі банкрутства (наразі — стадія санації). Упродовж цих років на підприємстві змінилося безліч керуючих санацією. Одні з них намагалися чесно знайти вихід зі складного становища підприємства, інші намагалися вирішити свої особисті інтереси, але проблеми підприємства не розв'язувалися. Та ось з'явилися енергійні люди, які переконали Міністерство енергетики України у своїй здатності врегулювати проблеми ДНВП «Цирконій». Було запропоновано скласти новий план його санації, яким передбачалося узгодження з міністерством та Комітетом кредиторів двох інвесторів, за допомогою яких відновлювалася платоспроможність підприємства. Один з інвесторів це — ДП «Східний гірничо-збагачувальний комбінат», другий — благодійний фонд «Славутич-капітал». Перший інвестор брав зобов'язання погасити заборгованість із заробітної плати працівникам підприємства та відновити виробничу діяльність, другий — погасити частину кредиторських боргів, зокрема заборгованість ДНВП «Цирконій» зі сплати єдиного соціального внеску (ЄСВ). Профспілковий комітет ДНВП «Цирконій» висловлював свої застереження щодо другого інвестора, але за наполегливими зусиллями підприємства та рішенням Комітету кредиторів план санації було затверджено господарським судом Дніпропетровської області наприкінці 2014 року.

Відтоді минуло три роки. В результаті проведеної реструктуризації на баланс ДП «СхідГЗК» було передано основні фонди цирконієвого виробництва, створено підрозділ ДП «СхідГЗК» — Дніпродзержинський хімічний завод (ДХЗ) та переведено до нього працівників з ДНВП «Цирконій». ДХЗ, хоч і не на повну потужність, працює. Заборгованість із заробітної плати погашена. Цей інвестор виконав

свої зобов'язання. На жаль, «Славутич-капітал» за три роки жодної гривні не вклав у ДНВП «Цирконій», а 30 вересня 2017 року закінчився строк погашення інвестором своїх зобов'язань зі сплати ЄСВ.

Згідно з чинним законодавством України страховий пенсійний стаж зараховується працівнику при сплаті підприємством податку ЄСВ. Тож працівникам ДХЗ (майже 250 осіб), звільненим працівникам ДНВП «Цирконій» (майже 100 осіб) та теперішнім працівникам ДНВП «Цирконій» (майже 50 осіб) страховий пенсійний стаж за 2013–2014 роки не зараховано. Ще гірше становище у теперішніх працівників ДНВП «Цирконій». Підприємство виплачує з 2015 року поточну заробітну плату та сплачує ЄСВ. Податкова інспекція зараховує ці податки не за поточний період, а в рахунок погашення заборгованості за 2013 рік. Через значну різницю у розмірі цих податків суми ЄСВ за 2015–2017 роки вистачило, щоб погасити заборгованість лише за три-чотири місяці 2013 року. Таким чином, теперішнім працівникам ДНВП «Цирконій» не зараховується страховий пенсійний стаж ще й за 2015–2017 роки.

Працівники, трудові права яких були порушені, намагаються самотужки вирішити проблеми зарахування страхового пенсійного стажу, та стикаються з непереконливим бюрократизмом.

Про значення страхового пенсійного стажу, особливо після нещодавно прийнятої пенсійної реформи (35 років стажу), не варто й наголошувати. Тож для багатьох працівників ДХЗ та ДНВП «Цирконій» вирішення цих питань є на сьогодні головним. Працівники цих підприємств не хочуть вірити в те, що їхній страховий пенсійний стаж буде віднесено до поняття побічних явищ реструктуризації.

**В. Г. КІСІЛЬОВ,**  
ветеран ДНВП «Цирконій»,  
колишній голова профкому

## МЕДИЧНА РЕФОРМА: МІНІМІЗУВАТИ НЕГАТИВНІ НАСЛІДКИ

### Медичному закладу у Вараші — бути!

Влада і громада міста-супутника РАЕС підтримує свою СМСЧ та сприяє її подальшому розвитку

Багато чуток та непорозумінь виникає щодо існування та перспективи розвитку Державного закладу «Спеціалізована медико-санітарна частина №3 Міністерства охорони здоров'я України». З огляду на ситуацію сьогодні, а саме прийняття нових законодавчих актів у галузі охорони здоров'я, створення госпітального округу, введення нових механізмів фінансування, розвиток первинної медико-санітарної допомоги та її відмежування від вторинної (спеціалізованої) допомоги, настав час розповісти про становище з медициною в місті Вараші. Після проведення відповідного аналізу, збору інформації, враховуючи думки влади міста, представників громади, депутатів, керівництва Рівненської АЕС, звичайних громадян та медичних працівників, треба сказати так: плітки, що медичну частину буде ліквідовано як медичний заклад, що пацієнти по амбулаторну та стаціонарну допомогу звертатимуться у місто Сарни, як центр госпітального округу, не мають під собою жодного підґрунтя.

Медичному закладу у Вараші — бути! Бо — це 42 тисячі населення, це потреба в наданні медичної допомоги не тільки жителям міста, а й працівникам найбільшого промислового об'єкта у регіоні Рівненської АЕС, згідно

зі Статутом медзакладу. Це потреба в постійному контролі за здоров'ям працівників атомної електростанції та членів їхніх родин, а також допомога жителям навколишніх сіл районів Рівненської і Волинської областей, які

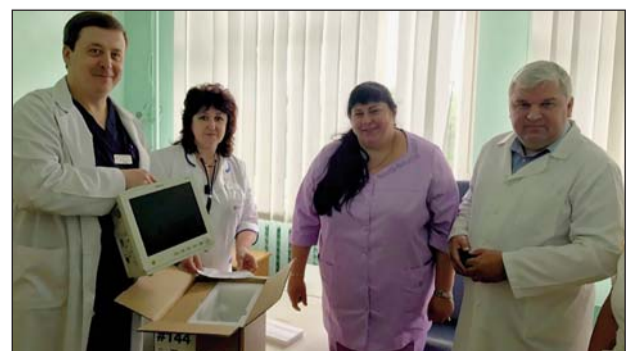


постійно звертаються до ДЗ «СМСЧ №3 МОЗ України», бо іншої альтернативи в них немає, а рівень медичної допомоги не відповідає бажанням людей щодо її якості в регіональних медичних закладах охорони здоров'я.

Крім того, громада міста, яка на сьогодні дуже активна щодо необхідності існування

медичного закладу, вимог — стосовно виконання закладом повноцінних медичних послуг у лікуванні та діагностиці захворювань та їх профілактики, не допустить «розвалу» медицини. Це нині відчуваємо ми, медичні працівники, намагаючись своїми зусиллями, професійними діями покращувати якість надання медичних послуг, а також перебування пацієнтів у лікувальному закладі, створюючи комфортні умови під час обстеження та лікування, вибудовуючи партнерські та довірливі відносини з пацієнтами. А довіра пацієнта до медика — це основа благополуччя медицини, перспектива зростання та розвитку галузі в регіоні. Для цього заклад робить усе можливе і доводить свою потребу в існуванні.

(Закінчення на 3-й стор.)



РОБОЧА ПОЇЗДКА ПОСАДОВЦІВ  
НА ДП «СхідГЗК»Міненерговугілля підтримує прийняття  
Програми розвитку атомно-промислового  
комплексу України на період до 2020 року

Делегація Міністерства енергетики та вугільної промисловості України спільно з Головою Державної інспекції ядерного регулювання України Григорієм Плачковим відвідали гідрометалургійний завод, що входить до складу ДП «Східний гірничо-збагачувальний комбінат».

В.о. державного секретаря Міненерговугілля Юлія Підкоморна наголосила: «Міністерство і Міністр особисто тримають питання розвитку підприємств атомно-промислового комплексу на особливому контролі. Це стратегічно важливий для економічної та енергетичної безпеки країни напрям. У цій галузі працюють спеціалісти високої кваліфікації з багаторічним досвідом роботи».

В.о. державного секретаря Міненерговугілля підняла колективну гідрометалургійного заводу за щоденну важку працю, яка забезпечує енергобезпеку України.

Гідрометалургійний завод здійснює переробку руд уранових родовищ України. Це високотехнологічне виробництво, укомплектоване сучасним обладнанням, автоматизованою системою управління технологічними процесами, які відповідають світовому рівню. У результаті переробки сировини завод випускає готову продукцію у вигляді концентрату природного урану.

Для забезпечення гідрометалургійного заводу сірчаною кислотою й паром у його складі функціонує сірчано-кислотний цех. Його виробничі потужності достатні для забезпечення власних потреб і реалізації кислоти на підприємства України.

Керівництво ДП «Східний гірничо-збагачувальний комбінат» поінформувало в.о. державного секретаря Міненерговугілля Юлію Підкоморну про поточний стан уранового виробництва на підприємстві, окреслило основні проблемні питання та напрями для подальшого розвитку.

Відповідна нарада відбулась у рамках робочої поїздки в.о. державного секретаря Міненерговугілля Юлії Підкоморної та Голови Державної інспекції ядерного регулювання України Григорія Плачкова на підприємство 22 лютого.

«Ми щорічно збільшуємо виробництво уранового концентрату. Завдяки підтримці Міненерговугілля та зусиллям керівництва ДК «Ядерне паливо» з 2015 року наше підприємство працює з позитивним фінансовим результатом», — повідомив генеральний директор ДП «СхідГЗК» Олександр Сорочкін.

Юлія Підкоморна зазначила, що реалізація планів ДП «СхідГЗК» щодо збільшення у 2018–2020 роках обсягів добування та виробництва уранового оксидного концентрату — важливе та першочергове завдання.

«Міненерговугілля підтримує ініціативу ДП «СхідГЗК» та ДК «Ядерне паливо» щодо залучення інвестицій на розбудову Новокостянтинівської шахти та на розвиток нових родовищ урану», — наголосила в.о. державного секретаря.

**Довідково:** в.о. державного секретаря Міненерговугілля Юлія Підкоморна є Головою Наглядової ради ДК «Ядерне паливо».

## ЗВЕРНЕННЯ РОЗГЛЯНУТО

## Видано наказ згідно з чинним законодавством

Відповідь на звернення представників колективу цеху теплової автоматики та вимірювань ВП «Хмельницька АЕС», яке передали Голові Атомпрофспілки України під час конференції трудового колективу атомної станції 8 лютого ц.р., щодо надання юридичного обґрунтування правильності дії наказу від

26.04.2013 року №811 «Про контроль тривалості робочого часу».

Цей наказ прийнято на виконання наказу ДП НАЕК «Енергоатом» від 26.03.2013 року №259 «Щодо контролю робіт, які виконуються в особливо шкідливих умовах праці» та з метою дотримання вимоги Порядку і недопущення втрат робочого часу, зокрема,

дотримання працівниками підрозділу вимог Порядку та наказів «Про результати атестації робочих місць за умовами праці персоналу підрозділу» щодо скороченої тривалості робочого часу.

Працівники ЦТАВ відносяться до пункту 38 Переліку виробництв, цехів, професій і посад із шкідливими умовами праці, робота в яких дає право на скорочену тривалість робочого тижня», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21.02.2001 року №163, а саме: «Працівники, безпосередньо зайняті: експлуатаційними, ремонтними та експериментальними роботами на атомних реакторах».

Наказом Міністерства праці та соціальної політики України від 23.03.2001 року за №122 затверджено Порядок застосування Переліку виробництв, цехів, професій і посад із шкідливими умовами праці, робота в яких дає право на скорочену тривалість робочого тижня», пунктом 7 якого передбачено: «Якщо в Переліку зазначено «постійно зайнятий» або «що постійно працює», скорочена тривалість робочого часу відповідно до вказаної в Переліку тривалості встановлюється працівникові лише в ті дні, коли він фактично був зайнятий в цих умовах протягом всього скороченого робочого часу, встановленого для працівників цих виробництв, цехів, професій і посад».

У разі відсутності таких записів скорочена тривалість робочого часу, згідно із зазначеною в Переліку тривалістю, встановлюється працівникові лише в ті дні, коли він фактично був зайнятий в шкідливих умовах праці не менше половини тривалості робочого часу, встановленого для працівників цих виробництв, цехів, професій, посад».

Звертаємо увагу, що відповідно до Методичних рекомендацій для проведення атестації робочих місць за умовами праці, затверджених постановою Міністерства праці України від 01.09.1992 року №41, під повним робочим днем треба розуміти виконання робіт, передбачених списками, протягом не менше 80 відсотків робочого часу, що має підтверджуватись відповідними документами.

Таким чином, з огляду на викладене вище, вважаємо, що наказ ВП «Хмельницька АЕС» від 26.04.2013 року №811 «Про контроль тривалості робочого часу» відповідає вимогам нормативно-правових актів України.

Голова  
Атомпрофспілки  
В.О. Матов

Голові Атомпрофспілки

Шановний Валерій Олександрович!

Наказом ВП ХАЕС №811 від 26.04.2013 «Про контроль робочого часу» було встановлено, що відповідно до Постанови КМУ від 21.02.2001 №163 «Про затвердження Переліку виробництв, цехів, професій і посад із шкідливими умовами праці, робота в яких дає право на скорочену тривалість робочого тижня» та «Порядку застосування Переліку виробництв, цехів, професій і посад із шкідливими умовами праці, робота в яких дає право на скорочену тривалість робочого тижня», затвердженого наказом від 23.03.2001 р. № 122, скорочена тривалість робочого часу встановлюється працівникові лише в ті дні, коли він фактично був зайнятий в шкідливих умовах праці не менше половини тривалості робочого часу, встановленого для працівників цих виробництв, цехів, професій, посад.

Дія наказу №811 базується на п. 7 наказу №122 від 23.03.2001 «Про затвердження Порядку застосування Переліку виробництв, цехів, професій і посад із шкідливими умовами праці, робота в яких дає право на скорочену тривалість робочого тижня». В якому сказано: «Якщо в Переліку зазначено «постійно зайнятий» або «що постійно працює», скорочена тривалість робочого часу відповідно до вказаної в Переліку тривалості встановлюється працівникові лише в ті дні, коли він фактично був зайнятий в цих умовах протягом всього скороченого робочого часу, встановленого для працівників цих виробництв, цехів, професій і посад. Даний пункт не може бути прийнятий до виконання робіт, т.к. як роботи «постійно зайнятий» або «що постійно працює» не має в Постанові КМУ від 21.02.2001 №163 «Про затвердження Переліку виробництв, цехів, професій і посад із шкідливими умовами праці, робота в яких дає право на скорочену тривалість робочого тижня» п.38 в якій вказано: «Працівники, безпосередньо зайняті...».

Но в наказі №811 не враховує п.5 «Порядку застосування Переліку виробництв, цехів, професій і посад із шкідливими умовами праці, робота в яких дає право на скорочену тривалість робочого тижня» - «Якщо виробництво та цехи зазначені в Переліку без найменувань конкретних професій і посад, (значаться лише «працівники» або «працівники безпосередньо зайняті» у відповідному виробництві) то правом на скорочену тривалість робочого тижня користуються всі працівники цих виробництв, цехів незалежно від назви професії, посади, яку вони займають.»

(Окремі виробництва і цехи приводяться в Переліку без зазначення на професії (значаться лише «працівники» або «працівники, безпосередньо зайняті» у відповідному виробництві). У таких випадках право на скорочений робочий час надається всім працівникам цього виробництва, цеху (або всім працівникам відповідного виробництва, цеху, безпосередньо зайнятим на зазначених роботах) без обмеження часу перебування на роботах в зоні впливу іонізуючого випромінювання.)

В ст. 51 КЗот - тривалості робочого часу для працівників, зайнятих на роботах з шкідливими умовами праці, - не більш як 36 годин на тиждень».

Згідно III та RI умови праці персоналом - шкідливі. Роботи віднесені до переліку робіт з підвищеною небезпечкою:

- виконання робіт в діючих електроустановках до 1000В;
- роботи в зоні впливу іонізуючого випромінювання.

Просимо дати юридичне обґрунтування правильності дії наказу №811.

Колектив ЦТАВ

*Звертаємся до керівництва профспілки ВП ХАЕС  
вимагаємо бреху розглядом  
Просимо дати відповідь на нашу скаргу*

## НАЦІОНАЛЬНІ АТОМНІ ПРОЕКТИ

Юрій Недашковський, президент Енергоатома: Централізоване сховище  
в Чорнобилі плануємо запустити вже наступного року

(Закінчення.)

Початок на 1-й стор.)

— Чи можете зараз назвати найбільших інвесторів, які заходять у проект будівництва Централізованого сховища в Україні?

— Схема проекту передбачає, що у нас договір укладений зі спеціальним трастом, який так і називається в перекладі з англійської — зі спорудження Централізованого безпечного сховища відпрацьованого ядерного палива. Зараз Bank of America перерахував кошти на траст, і ми будемо вже робити вибірки для того, щоб оплатити перші платежі для компанії Holtec International по виконаних роботах і виготовленому обладнанню. Ми також перекредитуємо раніше залучені Енергоатомом кредити, коли ми не мали реальних джерел фінансування, під гарні ставки. Зараз ставка кредитування становить 6,833 — це чудова процентна ставка, яка свідчить про те, що це дуже вигідне залучення коштів.

А щодо інвесторів — це питання не до мене. Це компанії з американського фондового ринку, дуже потужні й дуже надійні, які були зацікавлені в тому, щоби придбати ці obligації.

ПЕРШІЙ ЯДЕРНИЙ ПРОЕКТ  
З ФІНАНСУВАННЯМ  
З ФОНДОВОГО РИНКУ

— Що означає для України підписана угода крім гарантій по кредиту?

— Так, це не тільки дуже вигідний кредит, не тільки, як ви сказали, повернення ОПІС в Україну, це відкриває можливість для подальшої співпраці. Ми вже починаємо обговорювати з Bank of America нові напрями співробітництва під інші проекти, з якими ми готові ознайомити й довести, що вони є економічно ефективними й можуть гарантувати дуже хороший відсоток для нас як для позичальника, а для інвесторів надати дуже

надійну схему вкладення їхніх коштів. Дуже важливо, що це кошти американського фондового ринку. І це перший ядерний проект в Україні, який фінансуватиметься не просто за рахунок залучення кредиту в банківській установі, а з американського фондового ринку. Це дуже знакове.

МАЄМО ЗАПУСТИТИ  
НАСТУПНОГО РОКУ

— Скільки потрібно часу для будівництва Централізованого сховища в Україні?

— Роботи ведуться вже давно. Минулого року ми отримали першу партію допоміжного обладнання. Вона розмитнена й зараз зберігається на одній із наших атомних станцій. Уже розроблені й виготовлені перші зразки основного обладнання, і команда Енергоатома паралельно працює на заводах Holtec International у Пітсбурзі й Кемдені (США) та бере участь у заводських примальних випробуваннях. За графіком запланованих робіт, у другій половині 2019 року ми повинні поставити перші контейнери на майданчик Централізованого сховища.

До цього ми отримали ліцензії Держатомрегулювання на будівництво та експлуатацію Централізованого сховища, розпочали будівельні роботи минулого року. Наразі завершені роботи в зоні відчуження Чорнобильської АЕС біля смт Буряківка, зокрема, з вертикального планування, знято родючий шар і розрівняно пісок, що дало змогу дуже серйозно покращити дозиметричну обстановку. Я особисто пройшовся 5,5 км з дозиметром, і радіоактивний фон там набагато менший, ніж у Києві.

Крім того, розпочато роботи зі спорудження під'їзної залізничної колії загальною довжиною 5,5 км. Більш як половину цієї колії вже реально споруджено і фактично по всій довжині зроблено відповідний насип. Тобто свою частину в Україні Енергоатом разом із

підприємствами організації планує завершити та ввести перший пусковий комплекс в експлуатацію у другій половині наступного року.

— Який загальний розмір фінансування цього проекту? Адаже \$250 млн — це є просто гарантією для інвесторів.

— Що стосується інвестицій, то вартість контракту з Holtec International становить \$299 млн. Інвестиційна складова цього контракту, там, де ми інвестували в розробку технологій, зразки, ліцензування, становить \$78 млн. Усе решта — це вартість контейнерів, які будуть поставляти для пускових комплексів обсягом приблизно 20% від загальної потужності цього сховища.

## НОВІ РЕАКТОРИ ДЛЯ АЕС

— Коли у вересні минулого року Holtec International відкрила завод з виробництва малих модульних реакторів у Нью-Джерсі, президент компанії Кріс Сінгх сказав, що розглядає можливість відкрити подібне підприємство в Україні. Щось змінилося з того часу, чи були зрушення?

— Ми рухаємося в цьому напрямку. Holtec International крім виготовлення контейнерів для відпрацьованого ядерного палива є також розробником так званих малих модульних реакторів. Цей технологічний кампус, де ми перерізуали стрічку у вересні минулого року біля Філадельфії (у місті Кемден. — Ред.), призначений не тільки для виробництва контейнерів, а й для майбутнього виробництва корпусів цих реакторів. Президент Holtec International Кріс Сінгх прогнозує дуже великий попит на малі модульні реактори, зокрема на Близькому Сході у нього вже законтрактовані великі обсяги. Тож йому буде потрібний не один завод у Кемдені (США), він планує відкрити ще два так звані логістичні центри, тобто побудувати ще два таких заводи. Один, за

його словами, планується розмістити в Індії, а другий — в Україні, бо він уже тривалий час реалізує свої проекти в Україні. До речі, Сховище №2 на Чорнобильській станції теж обладнується Holtec International. Йому дуже подобається працювати з українськими інженерами, оскільки вони мають високий технологічний рівень, високий рівень обізнаності й інженерної грамотності. На основі цього досвіду йому цікаво надалі відштовхуватися від України.

— Якщо говорити про часові перспективи, то коли цей завод може з'явитися в Україні?

— Це залежатиме від процедури ліцензування самого малого модульного реактора SMR-160 потужністю 160 МВт, який розробляє зараз Holtec International. Вони вже розпочали процес ліцензування в Канаді. Позитивні висновки канадського регулятора дадуть їм змогу розпочати будівництво, за їхніми планами, приблизно у 2023–2024 роках для Близького Сходу. Й далі, залежно від кількості замовлень на ці реактори, Holtec визначатиметься з подальшим спорудженням своїх логістичних центрів на території Євразії — в Україні та Індії.

Що стосується Енергоатома, то ми дуже зацікавилися проектом малих модульних реакторів, і наразі розробляємо спільно з нашим Держатомрегулювання та київським підприємством Holtec International план заходів по пілотному проекту впровадження перших малих модульних реакторів на Рівненській АЕС замість енергоблоків номер один і два з реакторами ВВЕР-440, які до 2030 року відпрацюють свій проектний ресурс. Якщо нова технологія успішно піде й буде ліцензована, то впровадження нових реакторів в Україні буде дуже перспективним як замісних потужностей, а також, можливо, для впровадження на нових майданчиках.

МЕДИЧНА РЕФОРМА: МІНІМІЗУВАТИ НЕГАТИВНІ НАСЛІДКИ

# Медичному закладу у Вараші — бути!

## Влада і громада міста-супутника РАЕС підтримує свою СМСЧ та сприяє її подальшому розвитку

(Закінчення.)

Початок на 1-й стор.

ДЗ «СМСЧ №3 МОЗ України» виконує загальнодержавні функції, пов'язані з роботою об'єкта з особливим режимом, незважаючи на намагання реформаторів ліквідувати спеціалізованість закладу, спрямовану на утримання надання медичної допомоги, а й участь у постійній аварійній готовності на випадок надзвичайної техногенної або природної аварії. Сьогодні їм, на жаль, це вдається, бо необхідно з працівників закладу знято із заробітної плати 25% та 20% заробітної плати за спеціалізованість (крім договірних функцій на утримання здоров'я пунктів РАЕС та проведення медичних оглядів).

Попри це, медики усвідомлюють свою відповідальність за одну з найважливіших функцій СМСЧ, — постійну готовність, знання та практичне відпрацювання дій на випадок надзвичайної ситуації. Адже за потреби перший удар можливої надзвичайної ситуації візьмуть на себе медики. Для цього в закладі в готовності перебувають створені бригади аварійного реагування. І хоча «реформатори» охорони здоров'я намагаються не показувати роль та участь СМСЧ у діях, спрямованих на ліквідацію надзвичайних ситуацій, надання спеціалізованої допомоги, відповідальність за виконання функцій спеціалізованої медицини з нас чомусь не знімається. На запитання одного з керівників медичної галузі, хто першими надаватиме медичну допомогу у разі аварії на АЕС, відповідь була: «Первинка, а потім приїдуть з Києва та допоможуть!».

Як показує практика, а це аварія на ЧАЕС, аварія на АЕС у Японії, ми не можемо залишити об'єкт з особливим режимом роботи без медичного спеціалізованого супроводу. Настане час, коли життя змусить повернутися до потреби існування та підтримки спеціалізованої медицини. Аби це не було запізно...

Незважаючи на це, медики міста будь-що підтримуватимуть спеціалізовані функції закладу, адже нам тут жити, рости дітям, зустрічати старість разом з усіма містянами. Крім нас самих, про це ніхто не потурбується. Тому вкрай важлива і пріоритетна співпраця з основним підприємством нашого міста — Рівненською АЕС, де налагоджена роками, постійно удосконалюється та покращується робота з проведення профілактичних медичних оглядів та робота медичних пунктів. На сьогодні ця обопільна діяльність знаходиться в оптимальному та досконалому стані.

Досить активна й громада, яка готова захистити та підтримати свою медицину, сприяти її подальшому розвитку. Для контролю ситуації в місті створена ініціативна група, сюди входять небайдужі громадяни міста, підприємці, керівники, медики, депутати. Тільки спільними зусиллями з громадою ми збережемо медицину в місті та надамо нового напрямку в розвитку галузі на благо наших громадян.

ДЗ «СМСЧ №3 МОЗ України» поки що державний заклад, адже за своїм статусом він уже є закладом вищого рівня, який надає спеціалізовану допомогу, що є гарантією збереження тієї медицини і тих можливостей та обсягу надання медичних послуг, які існують, проте досі не визначено гарантії їх збереження, і медзаклад буде готовий перейти в комунальну власність лише за умови виконання цих гарантії. Ініціативна група не раз порушу-

вала це питання на різних рівнях, аж до створення ще одного госпітального округу в місті Вараші, на що є чіткі обґрунтування та обрахунки цієї позиції, визначено критерії, що відповідають певним умовам постанови Кабінету Міністрів України. Але постанова визначено в області три госпітальні округи, де Вараш віднесено до Сарненського госпітального округу. Ініціативна група та ми, медики, опрацьовуємо це питання і сподіваємося на перегляд його у бік створення ще одного госпітального округу в північному регіоні Рівненської області.

Головне — визначення рівня лікарні. За своєю структурою, можливостями, виконанням діагностичних та лікувальних заходів ми вже можемо мати статус «лікарні інтенсивного лікування», що відповідає нашим вимогам стосовно збереження структури та функцій закладу в рамках здійснення реформи медичної галузі. А тому висловлена позиція в статті щодо міста Вараша та ДЗ «СМСЧ №3 МОЗ України» в «Медичному віснику» від 7 листопада 2017 року №40 «Госпітальні округи ділитимуть в «інтересах» медиків і пацієнтів» не відповідає дійсності. Сьогодні, як ніхто, ДЗ «СМСЧ №3 МОЗ України», місто Вараш шукають відповіді на багато запитань, які виникли через неправильні та неузгоджені дії під час створення госпітальних округів, де не враховано, що в північному регіоні, крім лікарень районного рівня, є й місто Вараш з його медициною, де розташоване найбільше підприємство регіону, яке, до речі, дає найбільший прибуток області, завдяки існуванню якого потужно розвивається регіон, у тому числі й навколишні медичні заклади. А якщо згадати історію, то багато провідних спеціалістів-лікарів розпочинали свій фаховий старт з ДЗ «СМСЧ №3 МОЗ України», а перше найпотужніше обладнання обласними закладами охорони здоров'я придбали завдяки атомній станції.

Звісно, ми шукаємо механізми співпраці з іншими регіональними закладами охорони здоров'я, взаємодії з госпітальною радою, щоб виробити спільну позицію. Буде справедливою і розподілі повноважень — то й можливий певний компроміс у вирішенні робочих, у тому числі й проблемних питань.

Реформи підштовхнули майже всі заклади охорони здоров'я, спрямованої на позитивний розвиток, і кожна лікарня міста чи району претендує на свою частину, зокрема й ДЗ «СМСЧ №3 МОЗ України». Сьогодні СМСЧ №3 не стоїть на місці й не ігнорує реформи в охороні здоров'я, бо прямо підпорядкована МОЗ України, але за умови їх правильного проведення. Єдине, що на сьогодні органам місцевої влади та медичним закладам (у рамках автономізації) надані можливості створювати таку медицину, яка потрібна громаді, медикам, у нашому випадку ще й з урахуванням загальнодержавної функції спеціалізованої медицини.

Зважаючи на розташування, віддалення від великих центрів, компактність міста — ДЗ «СМСЧ №3 МОЗ України» є єдиним медичним закладом, який надає повноцінні якісні медичні послуги в єдиній структурі, що дозволяє акумулювати фінанси на дійсно реальні потреби населення та закладу охорони здоров'я, без «розпорощення» їх на створення нових структур.



Незважаючи на підпорядкування МОЗ України (ми не є відомчим закладом охорони здоров'я), на сьогодні реально працює система взаємодії, співпраці, підтримки закладу з органами місцевої влади, Вараською міською радою, депутатами та активістами. Є розуміння того, якою має бути медицина нашого міста, яку надавати їй підтримку. Ми вже маємо яскравий негативний приклад відокремлення та створення відділу екстреної медицини. Тому і наш заклад реформується та пристосовується до нових правил життя.

Здійснено низку внутрішніх реформ, а саме: створено нове приймально-діагностичне відділення на базі окремого приймального та відокремленого діагностичного відділень, що сприяє якісному наданню послуг на догоспітальному етапі, реорганізовано акушерсько-гінекологічну службу. Її об'єднано з жіночою консультацією, яка крім позитиву в якості надання послуг принесла ще й моменти оптимізації дублювання функцій, раціонального використання трудових ресурсів, тісної взаємодії стаціонарної та амбулаторної допомоги жінкам. Для цього на базі пологового відділення створено відділ амбулаторного прийому, який відповідає європейському сучасному рівню. Саме завдяки підтримці громади проведено ремонтні роботи частини пологового відділення, створено кабінети патології шийки матки, кольпоскопії, малої операційної, комфортні кабінети для прийому. На ремонт при цьому не затрачено жодних бюджетних коштів.

Нині в закладі проходить процедура реформування первинної медико-санітарної допомоги. Оскільки у структурі нашої МСЧ є відділення, що надають первинну медичну допомогу, створення амбулаторії первинної медико-санітарної допомоги, згідно з чинним законодавством, є актуальним, де вже чітко буде відокремлено лікарів-терапевтів (лікарів внутрішньої медицини), педіатрів та сімейних лікарів. Крім того, відбудеться реорганізація й цехової дільничної служби. Впроваджено ресурсозберігаючі стаціонарозамінні технології, денний стаціонар дорослої поліклініки збільшено в першому півріччі 2017 року до 30 ліжок.

Упродовж 9 місяців 2017 року в денному стаціонарі дорослої поліклініки проліковано 551 особу. Її фахівці прагнуть досягти повного та ефективного лікування будь-якого захворювання, що підлягає курації в амбулаторних умовах. У найближчій перспективі — створення сучасного відділення медичних послуг та профоглядів.

Не залишається без уваги реформування стоматологічної служби. Буде створено госпрозрахункове стоматологічне відділення з зубопротезуванням. Водночас розглядається питання збереження безоплатної допомоги для пільгової категорії населення: інвалідів, чорнобильців, дітям, для потреб медичних оглядів військомату.

Для розвитку якісної сучасної стоматології передусім потрібні фінанси для придбання якісного обладнання та матеріалів. Бюджетна сфера забезпечити це не може, але в нас є колектив кваліфікованих спеціалістів, відповідно оснащені приміщення, дозволи та ліцензії на медичну практику, у тому числі на стоматологічну хірургічну допомогу та протезування.

ДЗ «СМСЧ №3 МОЗ України» має вищу акредитаційну категорію (акредитаційний сертифікат від 19 квітня 2016 року, серія МЗ №012791) та ліцензію Міністерства охорони здоров'я України на медичну практику від 21 листопада 2011 року, серія АГ №603999, зокрема й на здоров'я ВП РАЕС. Медзаклад обслуговує населення міста Вараша (42 290 людей, із них 10 550 — діти, 8 009 — працівники ВП РАЕС), відділення переливання крові.

У структурі поліклініки формуються амбулаторії первинної медико-санітарної допомоги на базі терапевтичного та педіатричного відділень поліклініки, «вузькі» спеціалісти та об'єднано з акушерсько-гінекологічною службою жіноча консультація, стоматологічне відділення із зубопротезуванням.

Фахівці ДЗ «СМСЧ №3 МОЗ України» забезпечують контроль умов праці на підприємствах міста, проводять заходи, спрямовані на попередження та ліквідацію шкідливої дії об'єктів атомної енергетики.

Активно розвивається профілактична робота, проводяться профогляди, імунізація, повномасштабна санітарно-освітня робота, покращується якість медико-економічних стандартів надання медичної допомоги жителям міста. Ведеться пропаганда здорового способу життя, профілактика і боротьба зі шкідливими звичками, заходи щодо зміцнення репродуктивного здоров'я населення міста, зниження дитячої смертності, поліпшення демографічної ситуації. Фахівці закладу систематизують та аналізують інформацію про стан здоров'я населення. Приділяється велика увага інтенсифікації роботи лікувальної установи, розвитку її бази і науково-діагностичного потенціалу, як у частині матеріально-технічного забезпечення, так і кадрового прогресу.

Фінансування ДЗ «СМСЧ №3 МОЗ України» відбувається шляхом надання медичної субвенції з державного бюджету місцевому бюджету, якого недостатньо для виконання покладених на заклад функцій. Медична субвенція з державного бюджету на 2017 рік становить 33 111,2 тис. грн, або 53 відсотки від мінімальної потреби, решта коштів, у сумі 29 433,5 тис. грн, або 47 відсотків, — забезпечується з місцевого бюджету.

Керівництво ДЗ «СМСЧ №3 МОЗ України» особливу увагу приділяє збереженню та удосконаленню підготовки медичних кадрів. Станом на 1 жовтня 2017 року тут працює 665 осіб, у тому числі лікарів — 131, фахівців з базовою та неповною вищою медичною освітою — 304, молодших медичних працівників — 128 та іншого персоналу — 102 людини. Усі медичні працівники проходять курси вдосконалення згідно з планом навчання. З кожним роком відсоток атестованих лікарів і середніх медпрацівників збільшується, що вказує на підвищення зацікавленості працівників у професійному зростанні. Дев'яносто дев'ять лікарів мають кваліфікаційну категорію, що становить 76 відсотків від загальної кількості осіб, із них — вищої категорії 58, першої категорії — 16, другої — 25 осіб.

Завдяки тісній співпраці ДЗ «СМСЧ №3 МОЗ України» з місцевою владою, велика увага приділяється покращенню матеріально-технічної бази закладу. Наявність обладнання, у тому числі сучасного високотехнологічного, для забезпечення надання новітніх методів лікування та діагностики, як лікарні вищої категорії, а саме: ендоскопічне обладнання для малоінвазивних методів лікування та діагностики в хірургії, гінекології, урології. Так, у 2017 році для травматологічного та хірургічного відділень закуплено рентгенодіагностичну операційну систему ЕОП — по типу С-дуги, яка є єдиною в регіоні та дозволяє здійснювати нові щадні оперативні втручання під контролем рентген-апарата. За підтримки обласних фахівців нещодавно проведено перші операції. Оновлено операційну з придбанням рентген-прозорого столу та ортопедичної приставки, нового операційного світильника. Для діагностичних та операційних процедур у гінекології придбано гістероскоп. Запрацював і використовується ак-

тивно лазерний апарат для проведення оперативних втручання на венах. У перспективі — розвиток косметологічного напрямку. Значне покращення відбулося в неврології з придбанням цифрового електроміографа та електроенцефалографа. У 2016–2017 роках для лабораторії придбано центрифугу та гемоаналізатор, дозатори, для реанімації монітори пацієнта, шприцеві інфузійні системи, холодильники для різних відділень, зокрема низькотемпературний холодильник для відділення переливання крові.

Нашою гордістю є придбаний два роки тому за коштів міського бюджету новий УЗД-апарат з 9-ма програмами, особливо із застосування ехокардіографії для дорослих та дітей (УЗД серця та судин), проведення нейросонографії (обстеження судин для дітей раннього віку). У 2017 році запровадив новенький маммограф. Уже майже 20 років використовується ендоскопічне обладнання, комп'ютерна томографія і т.д.

У закладі проводиться різнопланова робота, спрямована на основний пріоритет — якісне надання медичної допомоги та послуг, і в медичному, і в соціальному плані. Допомогаємо ВІЛ-інфікованим, наркозалежним, хворим на туберкульоз. Постійно удосконалюється адміністративне керування закладом, ведеться велика робота з питань медичної юриспруденції, дільоводства, вдосконалення та покращення господарської діяльності.

Проводимо профілактику та лікування хворих на інфекційні захворювання, зокрема на туберкульоз. Особлива увага — обстеженню «груп ризику».

Фахівці ДЗ «СМСЧ №3 МОЗ України» протягом року систематизують та аналізують інформацію про стан здоров'я населення. За 9 місяців 2017-го проліковано у ДЗ «СМСЧ №3 МОЗ України» 5621 хворого. Середній термін перебування хворого на ліжку в закладі — 10,7 днів. Лікарняна летальність за 9 місяців 2017 року — 0,5%; план ліжко/днів стаціонару виконано на 104%.

Жителі з інших областей України також отримують послуги у нас, адже їхні діти та онуки тісно пов'язані з виробничим процесом на РАЕС і не мають змоги доглядати та допомагати рідним, тому забирають їх на постійне місце проживання до Вараша.

У структурі закладу є підрозділи, єдині в нашому регіоні, а саме: інфекційне відділення, яке обслуговує і Володимирецький район, підрозділ Рівненського обласного центру медико-соціальної експертизи та обласне бюро судово-медичної експертизи, що надають послуги мешканцям Дубровицького, Зарічянського, Володимирецького та Рокитнівського районів.

У нашому закладі працюють цілодобово лабораторія, кабінет «Довіра», де анонімно безкоштовно обстежують на ВІЛ-інфекцію, програма замісної терапії, комп'ютерна томографія. Цілодобово чергують лікарі для надання екстреної медичної допомоги.

За рейтинговими показниками роботи заклад внесено до енциклопедичного видання «Золоті сторінки української медицини».

Громада міста має бути впевнена в надійності своєї медицини, яка у свою чергу сьогодні потребує підтримки громади.

**КОЦЮБІНСЬКИЙ О.В.,**  
начальник ДЗ «СМСЧ №3 МОЗ УКРАЇНИ»

ПАТРІОТИЧНО-ВИХОВНІ ЗАХОДИ  
ДЛЯ МОЛОДІ НА РАЕС

## Мова — це важливо!

До Міжнародного дня рідної мови у професійно-технічному училищі Рівненської АЕС, яке є єдиним в Україні освітнім закладом у складі атомної електростанції, відбулася низка патріотично-виховних заходів для учнівської молоді та педагогів.

Професійно-технічне училище Рівненської АЕС здійснює підготовку робітників з числа випускників загальноосвітніх навчальних закладів та перепідготовку працівників РАЕС. Сьогодні освітня установа посідає лідируючі позиції у сфері профтехнавчання країни та спільно з НАН України та Інститутом профтехосвіти НАПН України планує стати експериментальним майданчиком для впровадження європейської системи дуальної освіти, що включає проходження навчання і практики учнів безпосередньо на виробництві.

Цьогорічним гаслом Міжнародного дня рідної мови ЮНЕСКО оголосила: «Мова — це важливо!» Напередодні свята — методист української мови та літератури ПТУ РАЕС Ганна Сосинець провела серед педагогічного персоналу училища лінгвістичний тренінг-тестування «Перевір себе». День мови для учнів закладу розпочався з конкурсу учнівських газет «Мовленнєвий етикет учнів — культурне обличчя нації» та продовжився лінгвістичною грою серед першокурсників «Як ми говоримо».

Як відзначила одна з організаторів заходу — бібліотекар ПТУ РАЕС Ніна Скібчик, зважаючи на важливість відзначення цього дня в українському мовному просторі, молоді профтехучилища повинна розуміти цінність власної мови, хоча б з точки зору історичної аналітики, адже наша мова є своєрідним носієм культурних традицій та спадщини усієї нації.

## ДУМКА ЕКСПЕРТА

## Світова енергетика — на порозі нових технологій

Світова енергетика у найближчі роки орієнтуватиметься на розвиток нових технологій, а також появу нових технологій у сфері акумуляції енергії. Про це на прес-конференції в Укрінформі сказав директор енергетичних програм Центру Разумкова Володимир Омельченко.

«До основних трендів світової енергетики я би відніс декарбонізацію енергетики через прискорений розвиток виробництва енергії відновлювальних джерел енергії та зниження енергоємності виробництва продукції, зниження вартості акумуляції енергії та нарощення обсягів її зберігання», — сказав Володимир Омельченко.

За його словами, ключовим сьогодні у розвитку відновлювальних джерел лишається брак так званих маневрових потужностей. Впоратися з цією проблемою може здешевлення технологій з акумуляції електроенергії.

«За останні три роки різко збільшилася кількість патентів на виробництво нових типів акумуляторів. Це говорить про те, що у найближчі 4-5 роки ми очікуємо на серйозний ривок у цьому напрямі», — зазначив Омельченко.

Він додав, що очікується масове збільшення виробництва електромобілів. «Якщо сьогодні на дорогах знаходиться близько 2 млн автомобілів, то до 2035 року ця кількість зросте у понад 70 разів», — вважає експерт.

Крім того, за його оцінкою, спостерігаються тренди з децентралізації енергопостачання, проникнення нових технологій у виробничі процеси енергетики. «У найближчі 10 років буде сформовано абсолютно новий тип світової енергетики», — констатував директор енергетичних програм Центру Разумкова.

## ЗАПОРІЗЬКА АЕС — ПІД НАДІЙНОЮ ОХОРОНОЮ



## Медалі для службових собак

Запорізьку АЕС захищають не лише люди. Біля військової частини 3042 Національної гвардії України, що охороняє найбільшу в Європі АЕС, на підставі наказу командувача Національної гвардії України, відбулося урочисте вручення відзнак — медалей для службових собак.

Особовий склад кінологічної групи взводу матеріально-технічного забезпечення військової частини 3042 Національної гвардії України неодноразово залучався до виконання службових завдань з розкриття злочинів по гарячих слідах, а також інших рятувальних і пошукових заходів спільно з працівниками Національної поліції.

Постійна підготовка і проведення дресирування з урахуванням вимог сьогодення та застосування нових підходів підготовки дають гідні результати.

## ПІДВИЩЕННЯ ОБІЗНАНОСТІ З ПИТАНЬ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ

## Запорука безпечного майбутнього

Щороку для розвитку інфраструктури населених пунктів зон спостереження АЕС Енергоатом спрямовує грошові субвенції, розмір яких визначається відповідно до кількості виробленої конкретною АЕС електроенергії та кількості населення. За кошти субвенції на фінансування заходів соціально-економічної компенсації ризику населення, яке проживає у зоні спостереження Рівненської АЕС, на базі ЗОШ №4 м. Вараш створено навчально-методичний кабінет з цивільного захисту та безпеки життєдіяльності (ЦЗ та БЖД).

У 2017 році на реконструкцію кабінету з ЦЗ та БЖД, який є методичним центром не лише для шкіл міста-супутника РАЕС, а й усього району, використано 55 тисяч гривень субвенції соціально-економічної компенсації ризику населення зони спостереження РАЕС. Загалом на створення класу спрямовано майже 200 тисяч гривень. Керівництвом Рівненської АЕС додатково створено інформаційний куточок «РАЕС. Безпека. Стабільність. Перспективи» та надано предмети пожежної безпеки для проведення якісного навчального процесу з практичного складового. Майже 149 тисяч гривень субвенції минулого року ви-

користано на ремонти зачислених споруд цивільного захисту та оборони у місті-супутнику РАЕС: сховища у будівлі міськвиконкому та протирадіаційного укриття.

За словами начальника навчально-методичного центру ЦЗ та БЖД Рівненської області полковника служби ЦЗ Сергія Вовчука, організація майбутнього навчання у кабінеті з ЦЗ та БЖД передбачає здобуття вихованцями та учнями загальноосвітніх, професійно-технічних навчальних закладів знань і вмінь з питань особистої безпеки в умовах загрози та виникнення надзвичайної ситуації, користування засобами захисту від її наслідків, вивчення правил



Діти у формі юних рятувальників під час першого відкритого уроку у кабінеті з цивільного захисту та безпеки життєдіяльності

пожежної безпеки та основ цивільного захисту, формування необхідного рівня знань та вмінь для безпечного перебування в навколишньому середовищі, елементарних норм поведінки у надзвичайних ситуаціях і запобігання пожежам, що ви-

никають через необережне поводження з вогнем.

Як відзначив завідувач навчально-методичного кабінету Роман Бусел, закладений з дитинства фундамент безпеки життєдіяльності — запорука безпечного майбутнього.



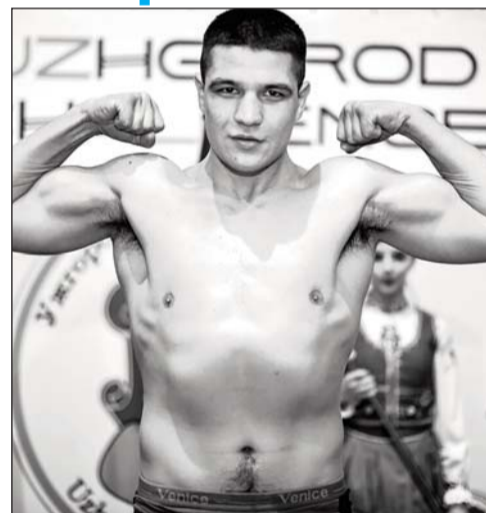
Обладнання кабінету з ЦЗ та БЖД



Інформаційний куточок РАЕС

## СПОРТИВНІ ТАЛАНТИ ЮАЕС

## Бессрочная победа нокаутом



На олимпийской базе «Конча-Заспа» проходил учебно-тренировочный сбор мужской сборной Украины по боксу, в котором принял участие спортсмен-инструктор ККСС «Олимп» ОП ЮАЭС Труш Виктор.

Заключительным этапом сбора было участие лучших спортсменов этого вида спорта в международных встречах. Одна из таких встреч Украина-Германия прошла в Ужгороді. Спортивную честь Украины в весовой категории до 91 кг защищал наш земляк. Одержал бессрочную победу нокаутом во втором раунде над спортсменом из Германии Алексом Количичем.

Поздравляем спортсмена и его наставников — тренеров-преподавателей ККСС «Олимп» Борца Н.Н. и Колесника Г.П. — с очередной победой и желаем дальнейших спортивных успехов.

## Юный самурай

В Николаеве состоялся открытый чемпионат области по кюкишин каратэ «Юный самурай» среди детей, юношей и юниоров. В соревнованиях приняли участие около 300 спортсменов, представляющих 6 областей Украины (Киевскую, Черкасскую, Полтавскую, Днепропетровскую, Николаевскую и Одесскую) и команду Молдовы.

Команда южноукраинских спортсменов, представляющих спорткомплекс «Олимп» под руководством тренера-преподавателя О. Витковського, вернулась домой с тремя завоеванными медалями: первое места — Серга Екатерина (в.к. до 40 кг среди детей 10–11 лет), два вторых места — Годованюк Владислав (в.к. до 25 кг среди детей 6–7 лет) и Цисарук Андрей (в.к. до 30 кг среди детей 8–9 лет).

Екатерина СПАНЧАК

## ІНФОРМУЄ ДАЗВ

У зимовий період лісовим мешканцям доводиться непросто: більшість трав'янистих не можуть самостійно дістати їжу, якщо товщина снігового покриву сягає 15–20 см. Тому фахівці ДСП «Північна Пуща» проводять системну підготовку диких тварин, враховуючи складність погодних умов.

«У спеціально відведених місцях, до яких тварини можуть легко дістатися, ми розміщуємо достатню кількість корму, яка допоможе їм пережити зиму», — розповідає начальник відділу лісового господарства Михайло Татур.

Для підгодівлі тварин використовують до 15 тонн сіна щороку. Годів-

ниці розміщують на шляхах переходів копитних тварин та у місцях їх скупчення. Під час вибору місця розміщення годівничок також враховують складність підвезення туди корму: чим легше працівникам дістатися локації, тим краще.

Окрім того, диким копитним тваринам необхідна кухонна сіль, щоб уникнути ослаблення імунітету в зимовий період. Для цього працівники «Північної Пущі» окрім звичайних годівничок організовують також солонці: дерев'яні ємності з сіллю.

Цьогоріч для підгодівлі тварин було заготовлено 13 тонн сіна, виготовлено та встановлено 25 годівничок та 35 солонців.

Відсутність інформації про зроблену профспілковою організацією справу — це відсутність самої справи!



Засновник: Професійна спілка працівників атомної енергетики та промисловості України  
Видавець: Редакція газети «Атомник України»

Адреса редакції: вул. Жиланська, 5-б, оф. 5, м. Київ, 01033  
Газета «Атомник України»

Головний редактор  
Микола ПЕТРИЧЕНКО  
Телефон/факс: (044) 590-18-22  
E-mail: atomnik@union.kiev.ua  
http://www.atomprofspiika.info

Газета виходить щотижня  
Індекс — 21766

За точність викладених фактів відповідальність несе автор  
Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій  
При передруку посилання на «Атомник України» обов'язкове

Свідоцтво про реєстрацію  
КВ №4480 від 21.08.2000 року  
Газета віддрукована  
у ТОВ «МЕГА-ПОЛІГРАФ»:  
04073, м. Київ,  
вул. Марка Вовчка, 12/14.  
Тираж 5000